

Nr 4

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § 3 mom. förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit.

I en den 9 december 1955 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 8, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § 3 mom. förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit.

Beträffande författningsförslagets lydelse tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 2).

Rörande propositionens huvudsakliga innehåll må här anmärkas följande.

I syfte att möjliggöra för inhemsk tillverkare av bensin att erhålla anstånd med bensinskattens erläggande i ungefär samma utsträckning som för närvarande tillkommer bensinimportör föreslås i propositionen att kontrollstyrelsen skall få befogenhet att medgiva förlängning av kredittiden upp till fem månader.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

För bensin som införes till riket eller tillverkas här skall erläggas särskild skatt enligt förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit. Skatten utgår för närvarande med trettio två öre för liter utom för bensin, som tillverkas av Svenska skifferoljeaktiebolaget genom utvinning ur inhemsk skiffer, där skatten är bestämd till sju öre för liter.

Beträffande betalningen av skatten gäller olika regler för här tillverkad bensin och för importerad. Detta sammanhänger med att kontrollen å beskattningen av inhemsk bensin utövas av kontrollstyrelsen medan, då fråga är om importerad bensin, skatten utgöres till tullverket samtidigt med tullen.

Tillverkares skattskyldighet för här i riket tillverkad bensin hänför sig till kvantiteten utlämnad bensin, d. v. s. den myckenhet som utlämnats från tillverkningsstället. Tillverkare har möjlighet att överföra bensin till särskild lagerplats utanför tillverkningsstället för förvaring å cistern, som godkänts av kontrollstyrelsen. I sådant fall skall bensinen anses utlämnad från tillverkningsstället först då bensinen uttages från lagerplatsen. Skatten be-

räknas med ledning av en av tillverkaren för varje kvartal upprättad och före utgången av påföljande månad till kontrollstyrelsen insänd deklARATION angående den kvantitet bensin, som utlämnats under kvartalet. Det åligger tillverkaren att inom samma tid inbetala skatten för den sålunda deklarerade bensinen genom att insätta motsvarande belopp å statsverkets checkräkning i riksbanken för kontrollstyrelsens räkning. Försummar tillverkare att inbetala skatt, som det åligger honom att erlägga, kan skatten på framställning av kontrollstyrelsen omedelbart utmätas.

Har bensinskatt icke erlagts inom föreskriven tid åligger det den betalningsskyldige enligt kungörelsen den 19 juni 1942 (nr 531) med vissa bestämmelser rörande uppbörd av accis eller skatt, som skall inbetalas till kontrollstyrelsen, m. m. att vid indrivningen erlägga särskild avgift. Denna beräknas efter sex öre för varje full krona av det oguldna skattebeloppet, när beloppet icke överstiger 5 000 kronor, samt eljest efter sex procent om året å det oguldna beloppet från den dag detta senast skulle ha erlagts till betalning sker. I sistnämnda fallet skall den pålagda avgiften dock icke vara mindre än 300 kronor.

I det fall att kontrollstyrelsen icke påkallat indrivning av ogulden skatt beror det av styrelsens förordnande om avgift som nyss sagts skall erläggas vid betalningen eller icke.

Vad gäller *importerad bensin* skall skatten erläggas i samband med förtullningen d. v. s. i första hand när bensinen införes i riket. Importörerna av bensin torde emellertid regelmässigt begagna sig av möjligheten att överföra bensinen till tullnederlag (tullager), i vilket fall förtullning och i samband därmed beskattning skall ske först då varan uttages från tullnederlaget. Tiden för förvaring å tullnederlag får uppgå till fem år. Beträffande anstånd med betalning av skatten gäller samma regler som för uppskov med tullbetalning. För vara, där avgifterna vid förtullning uppgår till sammanlagt minst femhundra kronor, kan sålunda uppskov med betalningen åtnjutas under 105 dagar. Av denna tid löper 90 dagar utan att den betalningsskyldige behöver vidkännas någon ytterligare kostnad under det att för återstående 15 dagar skall erläggas anståndspenningar med en femtedels procent av avgiftsbeloppet. Erlägges icke skatten när bensinen uttages från tullverket eller deponeras icke motsvarande belopp, skall betryggande säkerhet härför ställas. Sådan säkerhet skall uppfylla vissa fordringar för att kunna godtagas. I det fall att bensinen uttages från tullnederlag gäller regeln att säkerheten under vissa förutsättningar kan tillåtas bestå i vad som är kvar å nederlaget.

I en till finansdepartementet den 10 september 1955 inkommen skrift har *Koppartrans oljeaktiebolag*, i det följande benämnt Koppartrans, efter redogörelse för ett mellan bolaget och Svenska Esso aktiebolag träffat avtal om köp av bensin som tillverkats av Koppartrans, anhållit om utsträckning av den tid, inom vilken skatt för bensinen skall erläggas, till sex månader efter leveransdatum.

I anslutning till Koppartrans framställning har Svenska petroleuminstitutet i skrivelse den 10 september 1955 hemställt om sådan författningsändring att inbetalningstiden för skatten å inom riket tillverkad bensin, som av tillverkare utlämnats till bensinimportör, utsträcker på sådant sätt, att skatten skall betalas inom 180 dagar efter bensinens utlämnande.

Över båda framställningarna har efter remiss yttranden avgivits av *generaltullstyrelsen* och *kontrollstyrelsen*.

En redogörelse för innehållet i nyssnämnda båda framställningar samt de däröver avgivna yttrandena lämnas i propositionen, vartill utskottet får hänvisa (prop. s. 5—7).

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget har *departementschefen* anfört följande.

De nu gällande bestämmelserna om särskild skatt å bensin innebär vissa olikheter mellan den importerade och den här i riket tillverkade bensinen när det gäller ordningen för skattens utgörande. Den importerade bensinen lagras regelmässigt å tullnederlag och beskattningen sker först i samband med förtullningen d. v. s. då bensinen uttages från nederlaget. Beträffande anstånd med betalningen av skatt gäller samma regler som för tullavgift. Detta innebär att uppskov med betalningen i regel kan åtnjutas under 90 dagar utan att anståndspenningar skall erläggas. Vad gäller den inhemska tillverkningen skall skatt erläggas för den bensin, som utlämnats från tillverkningsstället varmed likställes särskild av kontrollstyrelsen godkänd cistern, dit bensin överförs för förvaring. Även vid betalningen av skatt å här tillverkad bensin åtnjutes visst anstånd. Betalningen sker nämligen för varje kvartal efter deklaration från tillverkaren angående den myckenhet bensin, som utlämnats under kvartalet, och skatten skall erläggas före utgången av påföljande månad.

Det är att märka att författningarna icke lägger hinder i vägen för vare sig inhemska tillverkare eller importör att upplagra obeskattad bensin. Den olika utformningen av anståndsreglerna leder till en mindre skillnad i kredittiden i det att den inhemske tillverkaren har att räkna med betalningsuppskov under en genomsnittlig tid av två och en halv månad under det att importören i detta hänseende kan tillgodoräkna sig 90 dagar. Såsom framgått av det tidigare anförda får emellertid de av Koppartrans och petroleuminstitutet gjorda framställningarna ses mot bakgrunden av den brist på cisternutrymmen, som med den snabbt växande omsättningen av flytande drivmedel gjort sig kännbar här i landet.

Vid en försäljning av så stora kvantiteter inom riket tillverkad bensin som i förevarande ärende aktualiserats kan tillverkaren med nuvarande lagringsmöjligheter icke sörja för sådan upplagring av bensinen å tillverkningsstället eller särskilt godkända cisterner som förutsättes för att skatteplikt skall inträda först när bensinen uttages för distribution och förbrukning. En försäljning av nämnda omfattning till en bensinimportör medför därför att bensinen måste överföras för förvaring i importörens cisterner.

Med utlämnandet av bensinen till importören följer skyldighet att erlægga på bensinen belöpande skatt. Importören saknar följaktligen när det gäller den inhemska bensinen samma förmån av skattefri upplagring som han åtnjuter för den importerade varan. Detta förhållande kan medföra en minskad benägenhet att köpa här i landet tillverkad bensin. Ehuru i det aktuella fallet fråga är om försäljning till importör, kan gällande bestämmelser om skatteinbetalningen uppenbarligen även i andra fall på likartat sätt verka hindrande vid försäljning av större kvantiteter inhemsk bensin, där bensinen till följd av tillverkarens begränsade lagringsmöjligheter måste överföras till lagerplats, som köparen förfogar över.

Av vad jag anfört torde framgå att de rådande förhållandena, i första hand de begränsade lagringsmöjligheterna, medfört, att här tillverkad bensin vid utbud i större kvantiteter till importföretag kan till följd av gällande skattebestämmelser få svårt att hävda sig i konkurrens med importbensin. Bestämmelserna är även ägnade att eljest motverka avsättningen av inhemsk bensin i sådana fall där varan vid utlämnandet måste överföras för förvaring längre tid å köparens lagerplats. Jag anser mig därför böra förordna en sådan jämkning i reglerna om skattens uttagande att nu berörda olägenheter i möjligaste mån undanröjes.

En lättnad i betalningsreglerna bör med hänsyn till det sagda i princip ha avseende å all bensin, som utlämnas i större poster till köpare och som i samband därmed överföres till lagerplats för förvaring. I överensstämmelse med kontrollstyrelsens förslag finner jag erforderlig lättnad lämpligen böra beredas i den formen att tiden för inbetalning av skatt för den inhemska bensinen i förekommande fall utsträcker. Härför erfordras ändring i 3 § 3 mom. förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit, där de nuvarande bestämmelserna om skattens inbetalning återfinnes. Enär behovet av förlängt anstånd med skatteinbetalning kan antagas variera från fall till fall bör något generellt medgivande av uppskov vid bensinförsäljning icke komma i fråga. Den smidigaste och mest ändamålsenliga anordningen torde vara att i förordningen införes stadgande, som ger kontrollstyrelsen befogenhet att vid ifrågavarande försäljningar medgiva anstånd med skattebetalningen. Uppskov bör dock icke få förekomma under längre tid än fem månader räknade från utgången av det kvartal, under vilket bensinen utlämnats.

Jag förordar sålunda att 3 § 3 mom. förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit ändras i överensstämmelse med det nu anförda. Ändringen bör träda i kraft den 1 april 1956.

¹ Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 8, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående ändrad lydelse av 3 §

3 mom. förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit.

Stockholm den 24 januari 1956

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON

Närvarande: se under betänkandet nr 2.